

Delårsrapport med prognos 2 2021

Miljönämnden

Beslutad av Miljönämnden, den 21 september 2021, § 88

Innehåll

1. Förslag till beslut.....	3
2. Förvaltningschefens bedömning och analys.....	4
2.1 Förvaltningschefens analys av verksamhetens prognos	4
2.2 Händelser av väsentlig betydelse	4
2.3 Förväntad utveckling	5
2.4 Miljönämndens särskilda prioriteringar	5
3. Sammanfattande iakttagelser.....	7
4. Nämndens bidrag till utveckling inom Kommunfullmäktiges mål. ...	9
4.1 Målområde 1 Örebro i sin fulla kraft	10
4.2 Målområde 2 Lärande, utbildning och arbete genom hela livet i Örebro	12
4.3 Målområde 3 Ett tryggt och gott liv för alla i Örebro	15
4.4 Målområde 4 Örebro skapar livsmiljöer för god livskvalitet.....	17
4.5 Målområde 5 Ett klimatpositivt Örebro med friska ekosystem och god biologisk mångfald	20
4.6 Målområde 6 Hållbara och resurseffektiva Örebro.....	23
5. Analysunderlag – ekonomi.....	25
5.1 Enheternas delårsresultat och prognos	26
5.2 Investeringar	29
6. Fem år i sammandrag.....	29

1. Förslag till beslut.

Miljönämnden kommer enligt prognosen att göra ett överskott mot budget med 83 tkr år 2021. Överskottet beror främst på lägre personalkostnader än vad som var budgeterat. Under året har nämnden fått prioritera skattefinansierat tillsyn då lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen förlängts i omgångar. Det betyder att avgiftsfinansieringsgraden enligt prognosen kommer att sjunka mer än väntat, från 65,2 procent förra året, till 59,8 procent i år.

Miljökontorets förslag till Miljönämnden

1. Miljönämnden fastställer Delårsrapport med prognos 2 för 2021.
2. Delårsrapporten överlämnas till Programnämnd samhällsbyggnad för vidare hantering.

2. Förvaltningschefens bedömning och analys

2.1 Förvaltningschefens analys av verksamhetens prognos

Nämndens uppföljning är fokuserad på avvikelserapportering, vilket är i linje med den tillsynsstyrning som kommunen tillämpar. Beskrivningar av goda resultat hålls korta eller utelämnas för att ge utrymme för att beskriva de områden där ytterligare förbättringar bör ske.

Ett och ett halvt år in i pandemin har hemarbete, trängseltillsyn och coronaanpassade tillsynsmetoder blivit vardag. Tack vare digitala arbetssätt har verksamheten kunnat fortsätta och anpassas där så har behövts. De allra flesta av nämndens åtaganden förväntas bli uppfyllda innan året är slut. Vissa tillsynsområden har dock få stå tillbaka på grund av pandemin och på grund av prioritering av trängseltillsyn, såsom livsmedelskontrollen där den inestående kontrolltiden ökar.

Miljönämnden arbetar aktivt med att förbättra servicen till invånare och verksamhetsutövare. Förvaltningen har bland annat lagt ner resurser på att utveckla och förbättra e-tjänster. Här ser förvaltningen behov av att förbättra den interna kommunikationen i organisationen samt involvera invånare och verksamhetsutövare mer.

Miljönämnden förväntas enligt prognos göra ett överskott på 83 tkr i förhållande till budget 2021. Om prognosen håller i sig skulle det innebära att nämnden gör sitt lägsta överskott och resultat på mycket länge.

2.2 Händelser av väsentlig betydelse

Batteriskandalen

Nämnden har under lång tid lagt mycket arbete på att hantera ett ärende gällande batteriavfall som lagrats felaktigt på en fastighet i kommunen. Av dagspressen har frågan rapporterats som batteriskandalen. Under försommaren har mycket arbete lagts på att föra en diskussion med Elkreten, som har producentansvar för batterier, kring deras möjligheter att bekosta en borttransport av batteriavfallet. I juni kunde detta antligen bli verklighet och allt batteriavfall är nu borttransporterat och omhändertaget på en godkänd anläggning. Miljönämnden har därefter beställt en markundersökning i området för att få ett underlag för att kunna hantera ärendet i framtiden.

Markundersökningen ska användas för att bedöma om ytterligare åtgärder för området är nödvändiga.

Pandemi, trängseltillsyn och inestående kontrolltid

Under 2020 fick Miljökontoret i uppdrag att genomföra tillsyn enligt lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen. Lagen syftar till att begränsa spridningen av covid-19. En organisation byggdes upp, rutiner och förfaranden togs fram och över 500 tillsynsbesök genomfördes under 2020. Tillsynsuppdraget har i omgångar förlängts under 2021 vilket försvårat planering och bemanning för övrig verksamhet. Prognosen är att 400 tillsynsbesök kommer att genomföras 2021. Effekt syns främst inom Livsmedelsenheten där kontroll enligt livsmedelslagen och tillsyn enligt alkohollagen fått stå tillbaka. Detta innebär att den inestående kontrolltiden inom livsmedelsområdet förväntas öka dels då trängseltillsynen har prioriterats framför livsmedelskontroll, dels då vissa livsmedelsverksamheter inte har kunnat besökas till följd av pandemin.

Den kommunala lantmäterimyndighetens organisationstillhörighet

I slutet av september förväntas Kommunfullmäktige fatta beslut om att ändra den kommunala lantmäterimyndighetens (KLM:s) organisatoriska tillhörighet. Orsaken till detta är att den statliga myndigheten Lantmäteriet anser att KLM:s oberoende som myndighet kan ifrågasättas med nuvarande organisering med Miljönämnden som huvudman, eftersom Miljönämnden tillhör programområde Samhällsbyggnad. Örebro kommun har förelagts av Lantmäteriet att åtgärda detta snarast. KLM kommer, enligt förslaget till fullmäktige, från och med den 1 oktober 2021 få Vuxenutbildnings- och arbetsmarknadsnämnden som huvudman.

2.3 Förväntad utveckling

Miljönämnden har historiskt klarat sitt uppdrag gentemot budget och ofta lämnat ett visst överskott. Åren framöver väntas kunna bli mer produktiva än tidigare tack vare förändrade arbetsätt och utvecklade, digitala tjänster. Tillsynsarbetet har förändrats med den ökade digitaliseringen. Nya tillsynsområden har tillkommit och förändringar i lagstiftningen har medfört att vissa processer är mer komplexa än tidigare. Tack vare digitaliseringen har Miljönämnden haft resurser att möta dessa behov.

Inom livsmedelsområdet är en omarbetning av riskklassningsmodellen på gång som om den blir verklighet skulle innebära minskad livsmedelskontroll. Förslaget innebär att kontroll ska flyttas till tidigare led i livsmedelskedjan, exempelvis från kontroll av restauranger till kontroll av grossister, samtidigt som den totala mängden kontrolltid minskar. I vissa kommuner skulle förslaget innebära en halvering av kontrolltiden. Förslaget har kritiserats för att kunna leda till försämrade livsmedelshandling vilket i slutändan drabbar invånarna. Om förslaget går igenom kan den nya riskklassningsmodellen komma att gälla från och med år 2024.

Miljönämndens arbete har en självklar del i samhällsbyggnadsprocessen. Ett tidigt deltagande i arbetsgrupper eller samråd innebär minskade kostnader i slutändan för samhället. Miljönämnden är mycket positiv till att utveckla effektiva samarbeten, däribland samarbeten inom samhällsbyggnadsprocessen, trots att de måste skattefinansieras. Bedömningen är att det är väl investerad tid som gagnar kommunens invånare.

Örebro kommun har för avsikt att genomföra organisationsförändringar de kommande åren. Nämndstrukturen ska förändras inför nästa mandatperiod. Hur förändringen kommer att se ut förväntas bli klart inom kort. Därefter ska förvaltningsorganisationen anpassas. Det återstår att se vilka beslut som kommer att fattas, samt hur detta kommer att påverka Miljönämnden och dess förvaltning.

2.4 Miljönämndens särskilda prioriteringar

Miljönämnden valde att göra särskilda prioriteringar i verksamhetsplanen. Nedan följer uppföljningen av dessa prioriteringar.

Rent vatten

Under året har arbetet med att revidera två av kommunens vattenskyddsområden (Bista-Jägarbacken och Eker) initierats av Tekniska förvaltningen. Miljökontoret är delaktigt i arbetet för att säkerställa att skyddsområdena blir ändamålsenliga och att det går att genomföra tillsyn på ett effektivt sätt. Arbetet med att utveckla tillsynsarbetet med inriktning mot miljö kvalitetsnormer för vatten fortgår. Flera större verksamheter inom miljöskyddsområdet har fått riktad tillsyn under året. Inom kommunen pågår ett arbete med att uppdatera dagvattenstrategin. Miljönämnden är delaktig i arbetet som

förhoppningsvis kommer att utmynna i att dagvattenstrategin blir ett bra stöd i framtida tillsynsarbete.

Gifrfri miljö

Under året har ett tillsynsprojekt som syftar till att förbättra hanteringen av förorenade schaktmassor i kommunen inletts. Arbetet består dels av kunskapsinhämtning genom intervjuer av olika entreprenörer inom gräv- och åkeribranschen, dels av uppsökande verksamhet i fält. Bedömningen är att arbetet kommer att ge positiva effekter på sikt genom att förorenade massor tas om hand på ett mer korrekt sätt.

Arbete med förorenade områden

Arbetet med förorenade områden pågår kontinuerligt. Saneringar är framför allt kopplade till exploateringar i kommunen. Bedömningen är att arbetet kommer att fortsätta i hög takt utan avmattning. Hittills i år har runt 30 anmälningar om saneringsåtgärder inkommit.

Små avlopp

Arbetet med små avlopp har fortsatt genom inventering, tillståndsgivning och tillsyn av fosforfallor. Många nybyggnationer har inneburit ett relativt högt tryck på tillståndsansökningar, varför tillståndsgivning har prioriterats framför avloppsinventering och handläggning av viten.

Livsmedelsrapporter tillgängliga för allmänheten

Miljökontoret har i omgångar försökt driva projektet att återigen kunna presentera rapporter från livsmedelskontrollen på nätet. Efter uppgraderingen av Ecos har resurser främst lagts på uppgraderingen och dess moduler. Förvaltningen har försökt att driva arbetet med rapporter på nätet framåt. Efter uppgraderingen saknar dock Örebro kommun möjligheten att bygga upp funktionen internt. Försök att få en extern leverantör att ta fram funktionen har inte lyckats, men ambitionen att återigen kunna presentera rapporter på nätet kvarstår.

3. Sammanfattande iakttagelser

Nedan sammanfattas nämndens bidrag till utveckling inom de sex målområdena. Nämnden redovisar de viktigaste Positiva iakttagelser och Förbättringsområden som finns inom varje målområde.

Målområden	Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
Örebro i sin fulla kraft	<ul style="list-style-type: none"> Nämnden väntas uppfylla alla sina åtaganden inom målområdet. 	<ul style="list-style-type: none"> E-tjänster inom alkoholområdet har inte blivit av. Miljökontoret får inte återkoppling om projektets status.
Lärande, utbildning och arbete genom hela livet i Örebro	<ul style="list-style-type: none"> Miljökontorets samverkan med Tekniska förvaltningen och Stadsbyggnad om bullerdämpande åtgärder fortgår enligt plan. Nämnden väntas uppfylla de åtaganden som nämnden har rådighet över. 	<ul style="list-style-type: none"> Tillsyn av rökfria miljöer på skolgårdar har inte varit aktuellt då gymnasieskolorna, där problemen med rökning bedöms vara störst, hållit stängt under stora delar av året.
Ett tryggt och gott liv för alla i Örebro	<ul style="list-style-type: none"> Miljönämnden har välfungerande samarbeten med andra myndigheter. Samarbetena bidrar till att stävja missbruk och kriminalitet, samt skapa trygga och säkra miljöer. Nämnden väntas uppfylla samtliga åtaganden inom målområdet. 	<ul style="list-style-type: none"> Då trängseltillsynen varit högt prioriterad har alkohol tillsyn och livsmedelskontroll fått stå tillbaka.
Örebro skapar livsmiljöer för god livskvalitet	<ul style="list-style-type: none"> Förvaltningen har infört tydligare rutiner för det systematiska arbetsmiljöarbetet. Den egeninitierade bostadstillsynen har fortsatt med coronaanpassade metoder. Nämnden väntas uppfylla samtliga åtaganden inom målområdet. 	<ul style="list-style-type: none"> Coronaanpassningarna medför vissa begränsningar för den egeninitierade bostadstillsynen.
Ett klimatpositivt Örebro med friska ekosystem och god biologisk mångfald	<ul style="list-style-type: none"> Förvaltningen har utvecklat metoder för att bättre kunna stötta verksamheter i att förbereda sig på skyfall och göra andra klimatanpassningar. 	<ul style="list-style-type: none"> På grund av pandemin har förvaltningen inte kunnat genomföra tillsyn tillsammans med kommunens klimat- och energirådgivare.

Målområden	Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
Hållbara och resurseffektiva Örebro	<ul style="list-style-type: none"> • Nämnden har utvecklat samarbeten som leder till mer effektiva processer. • Nämnden väntas uppfylla samtliga åtaganden.	<ul style="list-style-type: none"> • Arbetet med att förbättra tidsredovisning och debitering samt att höja avgiftsfinansieringsgraden är inte i hamn än.

4. Nämndens bidrag till utveckling inom Kommunfullmäktiges mål.

Miljönämnden har ansvar för att inom sitt verksamhetsområde

- säkerställa att grunduppdraget enligt nämndreglementet utförs,
- bidra till utveckling inom Kommunfullmäktiges mål i Övergripande strategier och budget (ÖSB),
- arbeta med en systematisk verksamhetsutveckling av kommunens verksamhet och
- upprätthålla god ekonomisk hushållning.

Detta ska utföras i enlighet med den politiska ambitionen och de principer som ÖSB förmedlar. God ekonomisk hushållning säkerställs huvudsakligen i grunduppdraget och uppnås om nämnden utför sin verksamhet väl, kan betala för den och inte skjuter över betalningsansvaret på framtiden. För att uppnå god ekonomisk hushållning krävs också en god planering av varje nämnds resurser.

I kapitel 4 sammanfattas uppföljningen av effekterna av nämndernas arbete för att bidra till utveckling inom Kommunfullmäktiges målområden. Inom varje målområde redogör nämnden för:

- en sammanfattande analys av målområdet utifrån nämndens bidrag till utvecklingen inom Kommunfullmäktiges mål, egna nämndmål samt inriktningar. Analysen har sin utgångspunkt i medborgarperspektivet och framhåller vilka effekter medborgarna kan förvänta sig, och vilka orsaker vi ser till att vi inte når önskade resultat där så är fallet. Här beskrivs också planerad och önskad utveckling
- en kort lista av de viktigaste Positiva iakttagelser och Förbättringsområden inom målområdet.
- prognos för indikatorer. Indikatorerna ska signalera i vilken utsträckning nämnden bidrar till målinriktad utveckling och ett säkrat grundhetsuppdrag.

Inom varje kommunfullmäktigemål eller kluster av mål ger nämnden en kort beskrivning av utvecklingen inom Kommunfullmäktiges mål och inriktningar. Nämnden har i verksamhetsplanen sorterat in respektive kommunfullmäktigemål enligt något av följande tre alternativ:

- Att nämnden beskriver vad nämnden ska uppnå genom en insats (utifrån Kommunfullmäktiges mål och inriktningar) som kommer leda till önskvärd utveckling (ett eller flera åtaganden).
- Att nämnden beskriver hur nämnden bidrar till utveckling genom sitt arbete med grunduppdrag och redan etablerade arbetsätt.
- Att nämnden beskriver varför målet inte bedöms som relevant för nämnden.

Nämndernas uppföljning är fokuserad på avvikelserapportering, vilket är i linje med den tillsynsstyrning som kommunen tillämpar. Beskrivningar av goda resultat hålls korta eller utelämnas för att ge utrymme för att beskriva de områden där ytterligare förbättringar bör ske.

4.1 Målområde 1 Örebro i sin fulla kraft

4.1.1 Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målområde 1

Miljönämnden ser ut att uppfylla sina åtaganden inom målområde 1. Gällande åtagandet att vidareutveckla digitala tjänster till nytta för invånarna har nämnden erbjudit coronaanpassad tillsyn digitalt inom flera områden som annars kanske hade blivit utan tillsyn. Nämnden har däremot, idogt arbete till trots, inte riktigt nått upp till sina högt satta ambitioner om e-tjänster. Dels finns ett behov av nära dialog med invånare och verksamhetsutövare, dels finns ett behov av att förbättra den interna kommunikationen i kommunen.

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> Nämnden väntas uppfylla alla sina åtaganden inom målområdet. 	<ul style="list-style-type: none"> E-tjänster inom alkoholområdet har inte blivit av. Miljökontoret får inte återkoppling om projektets status.

4.1.2 Beskrivning av bidrag till Kommunfullmäktiges mål och inriktningar

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

I Örebro kommun ska skillnaderna i livsvillkor och förutsättningar mellan kön, socioekonomisk ställning, funktionsnedsättning och geografiska skillnader minska

Nämndens åtagande: bedriva och vidareutveckla nya metoder för egeninitierad bostadstillsyn 2021

Utvecklingen utifrån åtagandet beskrivs ingående under kommunfullmäktigemål ”Örebro kommuns boende- och livsmiljöer ska vara hälsosamma, trygga, säkra och skapa förutsättningar för jämlika uppväxtvillkor samt möjliggöra för kommunens invånare att leva ett gott liv oavsett var man bor” i målområde 4 nedan, där även indikator återfinns.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommun ska förbättra förutsättningarna för medborgarna att påverka sin framtid och vårt demokratiska samhälle

Nämndens åtagande: vidareutveckla digitala tjänster till nytta för invånare

Under pandemin har digitala metoder för tillsyn använts för att genomföra tillsyn inom områden som annars hade varit riskabelt att utföra ur ett smittsäkerhetsperspektiv.

Utvecklingen av e-tjänster inom Minut miljö har fortsatt. Förvaltningen ser att vissa e-tjänster inte används i önskad utsträckning. Här kan tjänstedesign vara en väg att gå för att nyttomaximera e-tjänsterna.

E-tjänster inom alkoholområdet har ännu inte blivit av. Miljökontoret har sedan början av 2020 haft för avsikt att utöka e-tjänsterna för ärendehanteringssystemet Alk-T. En färdig modul för dessa finns att få från leverantör och i mars 2020 framställde Miljökontoret utvecklingsbehovet till digitaliseringskommittén. Sedan dess har Miljökontoret deltagit i de olika arbetsmomenten för att kunna köpa in modulen under 2020 och 2021. Bland annat har följande moment genomförts: behovsframställan till digitaliseringskommittén, förstudie, processkartläggning, effektkalkyl, riskanalys och målgruppsanalys. En slutsats var att e-tjänsterna skulle utvecklas inom Abouplattformen, men Miljökontoret har inte fått återkoppling på förfrågningar om status i projektet.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL**Örebro kommun ska stärka förutsättningarna för en samverkan med civilsamhället, näringslivet och andra offentliga aktörer**

Miljönämnden bidrar till kommunfullmäktigemålet i sitt grunduppdrag genom sin tillsyn, kontroll och samverkan med interna och externa aktörer.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL**Kultur- och fritidslivet i Örebro kommun ska vara tillgängligt för alla**

Miljönämnden bidrar till kommunfullmäktigemålet i sitt grunduppdrag genom alkoholtillsynen och genom trängseltillsynen utifrån lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen. Tillsynen bidrar till att göra miljöer för kultur- och fritidsaktiviteter säkrare.

4.2 Målområde 2 Lärande, utbildning och arbete genom hela livet i Örebro

4.2.1 Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målområde 2

Miljönämnden gör tillsyn och kontroll som genom att försvåra för brottlig verksamhet bidrar till konkurrens på lika villkor. Kontroll av skolkök samt arbete och tillsyn för att dämpa buller bidrar till att skapa trygga läromiljöer. Det är exempel på saker som Miljönämnden gör som bidrar till måluppfyllelse inom målområdet.

På grund av pandemin har vissa åtaganden inte kunnat genomföras, däribland tillsyn av rökfria miljöer på skolgårdar. Tillsynen har bortprioriterats utifrån av gymnasieskolorna, där tillsynen i vanliga fall gör mest nytta, har hållit stängt stora delar av året.

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> Miljökontorets samverkan med Tekniska förvaltningen och Stadsbyggnad om bullerdämpande åtgärder fortgår enligt plan. Nämnden väntas uppfylla de åtaganden som nämnden har rådighet över. 	<ul style="list-style-type: none"> Tillsyn av rökfria miljöer på skolgårdar har inte varit aktuellt då gymnasieskolorna, där problemen med rökning bedöms vara störst, hållit stängt under stora delar av året.

Prognos för indikatorer

Indikatorer inom målområde 2	Utfall 2019	Utfall 2020	Prognos 2021	Målvärde 2021
Antal e-tjänster*	0	7	7	12
Nöjd-kundindex (SKR Insikt), företagarnas nöjdhet med kommunens service och myndighetsutövning			Delårsresultat	
Tillsyn enligt alkohollagen (serveringstillstånd), totalt	84	90	68	≥70
– Kvinnor	91			
– Män	82			
Nöjd-kundindex (SKR Insikt), företagarnas nöjdhet med kommunens service och myndighetsutövning			Delårsresultat	
Tillsyn enligt miljöbalken, totalt	74	71	82	≥70
– Kvinnor	71	–		
– Män	73			
Nöjd-kundindex (SKR Insikt), företagarnas nöjdhet med kommunens service och myndighetsutövning			Delårsresultat	
Tillsyn enligt livsmedelslagstiftningen, totalt	82	81	88	≥70
– Kvinnor	87			
– Män	82			

Kommentarer till indikatorernas prognos

* En e-tjänst ska möjliggöra digital kommunikation med invånare och företagare. För att visa på förändringen i siffror mäts därför antal blanketter och liknande som har gjorts om till eller lagts in i en e-tjänst. En e-tjänst som ersätter tre blanketter skulle därmed få värdet 3. E-tjänster som erbjuder ny service som det inte funnits blanketter för tidigare räknas som så många blanketter som det hade krävts att ge servicen om e-tjänsten inte hade funnits.

Delårsresultaten för NKI baserar sig på väldigt få svar, med en svarsfrekvens på mellan 35 och 55 procent per område. Utifrån svarsfrekvens och resultat för helåret bör nämnden göra en analys och vidta eventuella åtgärder.

4.2.2 Beskrivning av bidrag till Kommunfullmäktiges mål och inriktningar

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Måluppfyllelsen i skolan ska öka

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Kommunens arbetsmarknadsinsatser ska i högre grad leda till egen försörjning för medborgare som idag står utanför arbetsmarknaden

Miljönämnden har ingenting i sitt uppdrag som kan kopplas till ovanstående kommunfullmäktigemål, varför de inte är relevanta för nämnden.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Utbildning i Örebro ska bedrivas i en trygg lärandemiljö som stimulerar eleven till att utveckla sina förmågor, uppnå kunskapskraven samt nå sin fulla potential

Miljönämnden bidrar till kommunfullmäktigemålet i sitt grunduppdrag genom att verka för hälsosamma utbildningsmiljöer. Det görs bland annat genom tillsyn av inomhusmiljön där bland annat elevråd involveras, tillsyn av rökfria miljöer och kontroll av skolkök.

Nämndens åtagande 1: utöka tillsynen av rökfria miljöer på skolgårdar samt utveckla nya metoder för denna tillsyn

Åtagandet förväntas inte uppfyllas 2021. Orsaken är att gymnasieskolorna, där problematiken med rökning på skolgårdar bedöms vara störst, har hållit stängt större delen av året.

Nämndens åtagande 2: samarbeta med miljöstrateg på Kommunstyrelseförvaltningen i arbetet med att minska farliga kemikalier i skol- och förskolemiljöer och att följa upp hur verksamheterna arbetar med dessa frågor

Åtagandet förväntas att uppfyllas helt eller delvis. Miljönämnden står till förfogande och har hittills i år till Kommunstyrelseförvaltningen delat med sig av material som miljöstrategerna har använt sig av i sitt arbete.

Nämndens åtagande 3 (från ”Åtgärdsprogram buller Örebro 2018–2025”): samverka med Stadsbyggnad och Tekniska förvaltningen för att prioritera och följa upp bullerdämpande åtgärder

Åtagandet genomförs i enlighet med planen och kommer att uppfyllas.

Åtagandena bidrar till att Örebro kommun har trygga miljöer som lämpar sig väl för elevers lärande och utvecklande av förmågor.

Utifrån sitt grunduppdrag och sina åtaganden bidrar nämnden till utveckling i rätt riktning inom följande av fullmäktige valda inriktningar för år 2021:

- Förbättra och utveckla lek- och lärandemiljöer som stödjer inlärning och trygghet.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommuns näringslivsarbete ska bidra till långsiktig hållbar utveckling genom stärkt konkurrenskraft och goda förutsättningar för fler företag som skapar arbete till en växande befolkning

Miljönämnden bidrar till kommunfullmäktigemålet i sitt grunduppdrag genom att verka för konkurrens på lika villkor.

Nämndens åtagande 1: stötta Tekniska nämnden och Kommunstyrelsen i sina åtaganden i avfallsplanen som handlar om att ta fram en checklista för arrangörer om avfallshantering vid arrangemang samt att utreda vilka verktyg kommunen kan arbeta med för att stävja nedskräpning och främja återvinning samtidigt som goda förutsättningar för företagande ges.

Miljönämnden står till förfogande, men har än så länge inte tillfrågats. Då frågan inte ligger på Miljönämndens bord är det oklart om åtagandet kommer att uppfyllas.

Nämndens åtagande 2: ta initiativ till att utveckla enkla kontaktvägar mellan programområdets verksamheter, näringslivet och kommunens näringslivskontor

Prognosen är att åtagandet kommer att uppfyllas 2021.

Syftet med åtagandena är att skapa goda förutsättningar för företagare att verka i kommunen.

Utifrån sitt grunduppdrag och sina åtaganden bidrar nämnden till utveckling i rätt riktning inom följande av fullmäktige valda inriktningar för år 2020:

- Systematiskt arbeta för god dialog med det lokala och regionala näringslivet i syfte att stärka samarbetet kring hållbar tillväxt och kompetensförsörjningsfrågor.

Utvecklingen inom området följs delvis genom mätning av kundnöjdhet (NKI).

4.3 Målområde 3 Ett tryggt och gott liv för alla i Örebro

4.3.1 Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målområde 3

En stor del av Miljönämndens verksamhet, däribland men inte avgränsat till livsmedelskontroll, alkohol-, tobaks- och läkemedelstillsyn, miljöbalkstillsyn och trängselstillsyn, handlar om att bidra till trygga miljöer och god hälsa, samt att stävja olika former av missbruk och kriminalitet.

Miljönämnden väntas bidra till måluppfyllelse inom de tre kommunfullmäktigemål som det ligger inom nämndens uppdrag att bidra till. Nämnden väntas uppfylla samtliga åtaganden inom målområdet. Värt att notera är att trängselstillsynen har tagit tid från alkoholtillsyn och livsmedelskontroll. Trängselstillsynen har prioriterats högt för att motverka smittspridning under pandemin.

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> Miljönämnden har välfungerande samarbeten med andra myndigheter. Samarbetena bidrar till att stävja missbruk och kriminalitet, samt skapa trygga och säkra miljöer. Nämnden väntas uppfylla samtliga åtaganden inom målområdet. 	<ul style="list-style-type: none"> Då trängselstillsynen varit högt prioriterad har alkoholtillsyn och livsmedelskontroll fått stå tillbaka.

4.3.2 Beskrivning av bidrag till Kommunfullmäktiges mål och inriktningar

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Kvaliteten inom vård och omsorg ska vara hög. För att nå dit är målet att bemanningen på vård- och omsorgsboenden ska öka och antal personal som en hemtjänsttagare möter ska minska

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Samverkan mellan verksamheter och aktörer i arbetet med stöd, vård och service utgår ifrån individens behov och förutsättningar genom hela vårdkedjan

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Välfärdens alla verksamheter jobbar med främjande och rehabiliterande insatser, samt förebyggande arbete

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommun har ett strukturerat arbete för förbättrad psykisk hälsa i de verksamheter som möter människor i behov av stöd

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommun har en nollvision mot hemlöshet

Miljönämnden har ingenting i sitt uppdrag som kan kopplas till ovanstående kommunfullmäktigemål, varför de inte är relevanta för nämnden.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Hela Örebro ska upplevas tryggare och ingen människa ska begränsas i sitt liv på grund av otrygga miljöer

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro ska vara narkotikafritt och konsumtionen av andra beroendeframkallande medel ska minska

Miljönämnden bidrar till kommunfullmäktigemålen i sitt grunduppdrag bland annat genom sin alkoholtillsyn, tobakstillsyn, trängseltillsyn samt tillsynen av receptfria läkemedel i detaljhandel och samverkan med interna och externa aktörer. Alkoholtillsynen och tillsynen av receptfria läkemedel stävjar såväl missbruk som kriminalitet. Det minskar risken för att miljöer upplevs som otrygga.

Nämndens åtagande: samverka med Polisen och ta ett brett ansvar för helheten vad gäller trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete.

Nämnden kommer att uppfylla sitt åtagande. Förvaltningen fortsätter sitt samarbete med andra myndigheter såsom Nerikes Brandkår, Örebro kommuns bygglovsenhet, Polisen och Länsstyrelsen inom områdena livsmedelskontroll, alkoholtillsyn och tobakstillsyn. Saminspektioner har genomförts för att nå bättre effekt och bättre samarbete.

Under året har förvaltningen deltagit i en referensgrupp som Naturvårdsverket bjudit in till i syfte att bidra i arbetet med deras regeringsuppdrag för att identifiera och föreslå förstärkta åtgärder mot brottslighet inom avfallsområdet. Avfallsbranschen har definierats som en bransch där den grova organiserade brottsligheten ökar i landet. Arbetet i gruppen kommer att pågå under hela 2021.

Åtagandet syftar till att stärka det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet som görs i kommunen och därmed bidra till att nå fullmäktigemålen.

Utifrån sitt grunduppdrag och åtagande bidrar nämnden till utveckling i rätt riktning inom följande av fullmäktige valda inriktningar för år 2021:

- Samverkan inom kommunen med andra aktörer i det trygghetsskapande och socialt förebyggande arbetet ska stärkas i hela Örebro kommun.
- Miljöer där barn och ungdomar vistas ska vara fria från narkotika.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Alla barn har rätt till bra boendemiljöer och att inte leva i ekonomisk utsatthet

Nämndens åtagande: bedriva och vidareutveckla nya metoder för egeninitierad bostadstillsyn 2021

Utvecklingen utifrån åtagandet beskrivs ingående under kommunfullmäktigemål ”Örebro kommuns boende- och livsmiljöer ska vara hälsosamma, trygga, säkra och skapa förutsättningar för jämlika uppväxtvillkor samt möjliggöra för kommunens invånare att leva ett gott liv oavsett var man bor” i målområde 4 nedan, där även indikator återfinns.

4.4 Målområde 4 Örebro skapar livsmiljöer för god livskvalitet

4.4.1 Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målområde 4

Miljönämndens bidrag till måluppfyllelse inom målområde 4 handlar bland annat om egeninitierad bostadstillsyn, deltagande i arbetet med detalj- och översiktsplaner, samverkan med externa aktörer samt genom att tillhandahålla en attraktiv arbetsplats. Den kommunala lantmäterimyndighetens uppdrag faller också i stora delar in under detta målområde.

Förvaltningen har börjat tillämpa en tydligare rutin för att arbeta med systematiskt arbetsmiljöarbete. Samtliga enheter följer en plan som följs upp regelbundet. Därtill har anpassningar i arbetsmiljöarbetet gjorts för att möta upp utmaningar som ett ökat hemarbete medför.

Pandemin har haft viss påverkan på Miljönämndens möjlighet att bidra till måluppfyllelse, men nämnden förväntas ändå att uppfylla samtliga av sina åtaganden inom målområdet.

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> Förvaltningen har infört tydligare rutiner för det systematiska arbetsmiljöarbetet. Den egeninitierade bostadstillsynen har fortsatt med coronaanpassade metoder. Nämnden väntas uppfylla samtliga åtaganden inom målområdet. 	<ul style="list-style-type: none"> Coronaanpassningarna medför vissa begränsningar för den egeninitierade bostadstillsynen.

Prognos för indikatorer

Indikatorer inom målområde 4	Utfall 2019	Utfall 2020	Prognos 2021	Målvärde 2021
Antal inspektioner, egeninitierad bostadstillsyn	0	73	20	20
Hållbart medarbetarengagemang (HME) för Miljökontoret, totalt	76	78	–	≥78
– kvinnor	75	77		
– män	79	82		
Andel enheter med ett HME på minst 78, procent	60	60	–	100

Kommentarer till indikatorernas prognos

Egeninitierad bostadstillsyn: under pandemin har tillsynsmetoden förändrats från besök i hyresgästernas hem, till distansinspektioner inklusive enkätutskick och samtal med fastighetsägare. Under 2020 redovisades hur många huskroppar som berördes av tillsynen för att kunna jämföras med tidigare år. För 2021 redovisas istället antal inspektioner igen. Till skillnad från tidigare framgår det inte längre hur många huskroppar som har inspekterats eftersom en inspektion med de metoder som används under pandemin kan inkludera många huskroppar. Prognosen 2021 kan därför inte jämföras med tidigare år. HME-resultatet för år 2021 har inte kommit än. Ingen prognos görs.

4.4.2 Beskrivning av bidrag till Kommunfullmäktiges mål och inriktningar

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommuns boende- och livsmiljöer ska vara hälsosamma, trygga, säkra och skapa förutsättningar för jämlika uppväxtvillkor samt möjliggöra för kommunens invånare att leva ett gott liv oavsett var man bor

Nämndens åtagande: bedriva och vidareutveckla nya metoder för egeninitierad bostadstillsyn 2021

Åtagandet kommer enligt prognosen att uppfyllas. Kommunens invånare kan kontakta Miljönämnden om de upplever problem med sin boendemiljö. Det kan till exempel röra sig om buller från närliggande verksamheter, eller att en hyresgäst har problem med mögel utan att få tillräcklig hjälp från hyresvärd. Det finns hyresgäster som inte känner till sina rättigheter och skyldigheter gentemot sin hyresvärd. Miljönämnden har därför tidigare bedrivit egeninitierad bostadstillsyn, där nämnden söker upp hyresgäster och informerar dem om deras rättigheter och skyldigheter. Tillsynen, som ska bidra till trygga och hälsosamma boendemiljöer, har under pandemin och 2021 fortsatt med coronaanpassade tillsynsmetoder, vilket inneburit vissa begränsningar i tillsynen.

Utifrån sitt grunduppdrag och åtagande bidrar nämnden till utveckling i rätt riktning inom följande av fullmäktige valda inriktningar för år 2021:

- Vidareutveckla metoder och arbetssätt för jämlika livsmiljöer i Örebro kommun.

Utvecklingen inom området utifrån åtagandet följs genom mätning av antal inspektioner inom den egeninitierade bostadstillsynen.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro ska vara en sammanhållen stad med stadsdelar som kompletterar varandra och där vi aktivt arbetar för att minska barriärer

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommun ska präglas av platser som främjar skapande, rörelse, god folkhälsa och som stimulerar möten mellan människor

Miljönämnden har ingenting i sitt uppdrag som kan kopplas till ovanstående kommunfullmäktigemål, varför de inte är relevanta för nämnden.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

I ett växande Örebro motsvarar bostadsbyggandet, verksamheter och samhällsfastigheter befolkningsökningen och näringslivets behov

Miljönämnden bidrar till kommunfullmäktigemålet i sitt grunduppdrag genom den kommunala lantmäterimyndighetens verksamhet samt genom deltagande i arbetet med detalj- och översiktsplaner. Till följd av en organisationsförändring påkallad av det statliga lantmäteriet väntas huvudmannaskapet för den kommunala lantmäterimyndigheten från och med den 1 oktober 2021 inte längre ligga på Miljönämnden.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommun upplevs som en attraktiv plats som lockar allt fler med efterfrågad kompetens

Miljönämnden bidrar till kommunfullmäktigemålet i sitt grunduppdrag genom sin tillsyn och kontroll.

Nämndens åtagande: aktivt engagemang i nätverk för att öka Örebro kommuns attraktivitet som arbetsgivare

Nämnden kommer enligt prognosen uppfylla åtagandet. Förvaltningen är med i ett flertal nätverk. Till exempel är förvaltningen med i Miljösamverkan Värmlands och Örebro län där utbildning och kunskapsutbildning sker gemensamt och över kommungränserna. Den beredskap som Miljökontoret tillhandahåller, där medarbetare kan kallas ut till händelser som inträffar utanför ordinarie arbetstid, innebär nätverk med bland annat polis och räddningstjänst, samt ett intressant uppdrag för de medarbetare som vill äta sig det. Vidare har förvaltningen representation i Svensk Miljöbas som tillhandahåller miljödiplomering. Förvaltningen har dessutom revisorer som erbjuder miljödiplomering till företag och organisationer.

Utifrån sitt grunduppdrag och åtagande bidrar nämnden till utveckling i rätt riktning inom följande av fullmäktige valda inriktningar för år 2021:

- Vidareutveckla det serviceinriktade förhållningssättet med effektiva processer gentemot näringslivet.

Utvecklingen inom området följs delvis genom mätning av kundnöjdhet (NKI), som återfinns i målområde 2 ovan, samt mätning av förutsättningarna för ett hållbart medarbetarengagemang (HME).

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Fortsätta utveckla och genomföra insatser för att underlätta för ett hållbart resande med klimatsmarta, utrymmessnåla och kapacitetsstarka trafikslag

Miljönämnden bidrar till kommunfullmäktigemålet i sitt grunduppdrag genom samverkan med interna och externa aktörer.

Nämndens åtagande: inspirera andra till hållbart resande

Nämnden kommer enligt prognosen att uppfylla sitt åtagande. Inom ramen för arbetet med den externa miljödiplomeringen har förvaltningen hållit i en workshop där miljödiplomeringens företag och organisationer bjudits in för att diskutera miljöfrågor. Under våren hölls en träff om avfall och transport av avfall. Under träffarna ges deltagarna möjlighet att lyfta utmaningar och frågeställningar från det egna arbetet. Hållbart resande och transporter är ett återkommande ämne inom miljödiplomeringen.

4.5 Målområde 5 Ett klimatpositivt Örebro med friska ekosystem och god biologisk mångfald

4.5.1 Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målområde 5

Miljönämnden bidrar genom sin tillsyn till samtliga kommunfullmäktigemål inom målområde 5. Till exempel ämnar avloppstillsyn bidra till friskare ekosystem och biologisk mångfald, medan lantbrukstillsyn kan få positiva konsekvenser för klimat, ekosystem och biologisk mångfald och granskning av köldmedierapporter kan leda till minskad negativ påverkan på klimatet.

Miljönämnden väntas uppfylla fyra av sina fem åtaganden.

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> Förvaltningen har utvecklat metoder för att bättre kunna stötta verksamheter i att förbereda sig på skyfall och göra andra klimatanpassningar. 	<ul style="list-style-type: none"> På grund av pandemin har förvaltningen inte kunnat genomföra tillsyn tillsammans med kommunens klimat- och energirådgivare.

Prognos för indikatorer

Indikatorer inom målområde 5	Utfall 2019	Utfall 2020	Prognos 2021	Målvärde 2021
Utförd tillsyn av okända små avlopp, antal	200	430	350	400
Kommentarer till indikatorernas prognos				
Miljönämnden utför tillsyn på små avlopp. Det som inte uppfyller lagkraven ska åtgärdas, annars sätter nämnden förbud och då får inte avloppet användas mer. Arbetet leder bland annat till minskade utsläpp av övergödande ämnen och patogener (sjukdomsframkallande ämnen och organismer) till grund- och ytvatten. Under 2021 har det höga antalet inkommande ansökningar gjort det svårt att hålla planerad tillsynstakt. Prognosen är därför i nuläget att målvärdet inte kommer att nås.				

4.5.2 Beskrivning av bidrag till Kommunfullmäktiges mål och inriktningar

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommun ska arbeta för att klimatbelastningen per person i Örebro ska vara på en nivå, som om den tillämpas globalt, inte äventyrar jordens klimat

Miljönämnden bidrar till kommunfullmäktigemålet i sitt grunduppdrag genom sin prövning och tillsyn.

Nämndens åtagande 1: förbättra behovsutredningens koppling till Agenda 2030 och programmet för hållbar utveckling

Åtagandet är uppfyllt. Den behovsutredning som antogs av Miljönämnden i juni har en tydligare koppling till Agenda 2030 än vad tidigare behovsutredningar har. Den senaste behovsutredningen har även en tydlig koppling till programmet för hållbar utveckling.

Nämndens åtagande 2 (från klimatanpassningsplanen): utveckla metoder för att uppmärksamma verksamheter under tillsyn på förväntade klimatförändringar och fråga hur de i egenkontrollen inkluderar för verksamheten relevant klimatanpassning

Nämnden kommer enligt prognosen att uppfylla åtagandet. I tillsynen lyfts dagvattenfrågorna mer frekvent för att säkerställa att verksamheter kan hantera skyfall på ett sätt som inte påverkar miljön negativt.

Utifrån sitt grunduppdrag och sina åtaganden bidrar nämnden till utveckling i rätt riktning inom följande av fullmäktige valda inriktningar för år 2021:

- Jämfört med år 2000 ska klimatbelastningen minska med 40 procent per invånare för det geografiska området Örebro kommun, samt minska med 80 procent per invånare för Örebro kommunkoncern.
- Arbeta med att implementera programmet för hållbar utveckling, klimatanpassningsplanen och avfallsplanen.
- Utveckla kommunens arbete med att uppmuntra och möjliggöra för en hållbar livsstil hos kommuninvånarna.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommun ska fortsätta öka tillförseln av ny förnybar energi, utveckla energieffektiviseringsåtgärder samt öka andelen förnybar energi som används, med syfte att minska såväl kostnad som klimatpåverkan

Miljönämnden bidrar till kommunfullmäktigemålet i sitt grunduppdrag genom sin prövning och tillsyn.

Nämndens åtagande: samarbeta med kommunens klimat- och energirådgivare

Nämnden väntas enligt prognosen inte uppfylla åtagandet. Under 2021 har tillsynen genomförts på andra sätt än tidigare. Gemensamma tillsynsbesök har inte varit lämpliga.

Utifrån sitt grunduppdrag bidrar nämnden till utveckling i rätt riktning inom följande av fullmäktige valda inriktningar för år 2021:

- Utveckla kommunens arbete med att uppmuntra och möjliggöra för en hållbar livsstil hos kommuninvånarna.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommuns vattenförekomster ska uppnå god status och dricksvattenresurserna ska vara långsiktigt tryggade

Miljönämnden bidrar till kommunfullmäktigemålet i sitt grunduppdrag genom sin prövning och tillsyn.

Nämndens åtagande: utveckla tillsynen på de vattenpåverkande verksamheter som har störst påverkansmöjlighet utifrån miljö kvalitetsnormerna för vatten så att verksamheternas negativa påverkan minskar

Nämnden kommer enligt prognosen att uppfylla sitt åtagande. Medarbetare på förvaltningen har utbildat sig inom miljö kvalitetsnormer och kommit igång med tillsyn med denna inriktning.

Genom åtagandet bidrar nämnden till att uppnå målen i Agenda 2030 och öka möjligheten till att uppnå god status enligt vattendirektivet.

Utifrån sitt grunduppdrag och åtagande bidrar nämnden till utveckling i rätt riktning inom följande av fullmäktige valda inriktningar för år 2021:

- Fortsätta arbetet med att långsiktigt trygga vattenförsörjningen. Bland annat genom Vätternvatten AB:s verksamhet, genom att påbörja byggnation av en ny vattenreservoar, samt genom att säkra vattenledningssystemet nu och i framtiden.

Utvecklingen inom grunduppdraget följs delvis genom att mäta antal tidigare okända små avlopp som har fått tillsyn.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommun ska binda samman kommunens grönstruktur samt värna om och bidra till ökning av biologisk mångfald och ekosystemtjänster

Miljönämnden bidrar till kommunfullmäktigemålet i sitt grunduppdrag genom sin prövning och tillsyn.

Utifrån sitt grunduppdrag och då främst genom att bevaka frågan i planprocessen, bidrar nämnden till utveckling i rätt riktning inom följande av fullmäktige valda inriktningar för år 2021:

- Arbeta för ökad hänsyn till ekosystemtjänster inom det kommunala uppdraget.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Avfallet i Örebro kommun ska minska till mängd och farlighet samtidigt som återvinningen ska öka

Miljönämnden bidrar till kommunfullmäktigemålet i sitt grunduppdrag genom sin tillsyn och kontroll av nedskräpning och avfallshantering.

Nämndens åtagande: genomföra utökad tillsyn på jord- och avfallshantering i syfte att förbättra hanteringen och stävja otillåten verksamhet

Nämnden kommer enligt prognosen att uppfylla åtagandet. Det arbete som har inletts under året beskrivs under rubrik 2.4 ovan.

Nämnden bidrar genom sitt grunduppdrag och åtagande till utveckling i rätt riktning inom följande av fullmäktige valda inriktningar för år 2021:

- Fortsätta arbetet med att förbättra utsorteringen av avfall.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommun ska arbeta för att ha miljömässig och organisatorisk motståndskraft för extrema väderhändelser och ett förändrat klimat

Miljönämnden bidrar till kommunfullmäktigemålet i sitt grunduppdrag genom sitt deltagande i planarbetet.

Utifrån sitt grunduppdrag bidrar nämnden till utveckling i rätt riktning inom följande av fullmäktige valda inriktningar för år 2021:

- Stärka samverkan och öka förståelsen kring arbetet med en hållbar livsmedelsförsörjning i Örebro, samt utreda värdet av jordbruksmark ur ett livsmedelsförsörjningsperspektiv för bedömning av framtida byggnation på jordbruksmark.

4.6 Målområde 6 Hållbara och resurseffektiva Örebro

4.6.1 Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målområde 6

Precis som förra året har Miljönämnden behövt prioritera skattefinansierad trängseltillsyn framför avgiftsfinansierad tillsyn och kontroll. Det gör att avgiftsfinansieringsgraden förväntas sjunka markant. I och med att trängseltillsynen endast görs under pandemin och i och med att förvaltningen har vidtagit flera åtgärder för att öka avgiftsfinansieringsgraden på sikt genom att säkerställa att nämnden tar rätt betalt för utfört arbete, förväntas avgiftsfinansieringsgraden på sikt kunna öka till högre nivåer än tidigare. Samarbeten med andra myndigheter och kommunala verksamheter förväntas leda till effektivare processer och bättre nyttjande av resurser, även om det kanske inte nödvändigtvis leder till ekonomiska vinster för Miljönämndens del.

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> Nämnden har utvecklat samarbeten som leder till mer effektiva processer. Nämnden väntas uppfylla samtliga åtaganden. 	<ul style="list-style-type: none"> Arbetet med att förbättra tidsredovisning och debitering samt att höja avgiftsfinansieringsgraden är inte i hamn än.

Prognos för indikatorer

Indikatorer inom målområde 6	Utfall 2019	Utfall 2020	Prognos 2021	Målvärde 2021
Avgiftsfinansieringsgrad, i procent	63,2	65,2	59,8	62,8
Kommentarer till indikatorns prognos				
Arbetet med att säkerställa att nämnden tar rätt betalt har fortsatt. Under pandemin har dock skattefinansierad tillsyn i form av trängseltillsyn prioriterats framför avgiftsfinansierad tillsyn. Vid årets början var det osäkert hur länge trängseltillsynen skulle fortsätta. Förlängningen av lagens giltighet har bidragit till att avgiftsfinansieringsgraden har minskat mer än vad som var prognostiserat för året.				

4.6.2 Beskrivning av bidrag till Kommunfullmäktiges mål och inriktningar

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Nämnder och styrelser i kommunen ska säkerställa hög budgetföljsamhet

Miljönämnden bidrar till kommunfullmäktigemålet i sitt grunduppdrag genom god ekonomisk hushållning.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommun ska ha en långsiktig och hållbar ekonomi, där varje nämnd och dess verksamheter bidrar till en god ekonomisk hushållning av kommunens resurser

Miljönämnden bidrar till kommunfullmäktigemålet i sitt grunduppdrag genom god ekonomisk hushållning.

Nämndens åtagande: Miljönämnden ska fortsätta att ta rätt betalt för sitt arbete och på sikt öka sin avgiftsfinansieringsgrad

Nämnden kommer enligt prognosen att uppfylla sitt åtagande. Nämndens åtagande bidrar till hållbar ekonomisk hushållning i kommunen. Miljönämnden utför delvis verksamhet som ska avgiftsfinansieras, delvis verksamhet som ska skattefinansieras. Det är viktigt att skatter inte finansierar sådant som enligt lag ska avgiftsfinansieras eller vice versa. Tidigare har det funnits en tendens att nämnden har tagit för lite betalt för sin avgiftsfinansierade tillsyn. Genom anpassning av taxor till verkliga kostnader och genom

fungerande rutiner för debitering kan nämnden ta rätt betalt för utfört arbete. Det bidrar till god ekonomisk hushållning av kommunens resurser och till en långsiktig och hållbar ekonomi. Arbetet går i rätt riktning, men det är ett arbete som måste fortsätta.

Utifrån sitt grunduppdrag bidrar nämnden till utveckling i rätt riktning inom följande av fullmäktige valda inriktningar för år 2021:

- Utvärdera kommunens krishantering med anledning av coronapandemin.

Nämnden följer avgiftsfinansieringsgraden som ger en indikation på utvecklingen inom området.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommun ska arbeta nämndövergripande för att nå högsta möjliga resursnytta

Nämndens åtagande: verka för ökad och effektiv samverkan inom kommunen

Nämnden kommer enligt prognosen att uppfylla åtagandet. När Miljönämnden medverkar tidigt i olika processer kan onödiga kostnader förhindras i ett senare skede i processen. Sådana samarbeten innebär en kostnad för Miljönämnden som inte kan finansiera dem via avgifter, men ur ett helhetsperspektiv blir processen mer kostnadseffektiv.

Exempel på viktiga samarbetspartner inom kommunen är Stadsbyggnad och Tekniska förvaltningen. Miljönämnden har bland annat utvecklat samarbetet med Stadsbyggnad genom återkommande möten om nämndöverskridande frågor. Detta görs för att förenkla och förbättra för invånarna som därmed kan få rätt information snabbare, oavsett vem de är i kontakt med. Samtidigt leder samarbetet till effektivare och synkroniserade processer, vilket skapar bättre förutsättningar för invånarna oavsett ärende.

Nämnden har utgått från att kommunfullmäktigemålet som är hämtat från Örebro kommuns "Övergripande strategier och budget för 2021" innehåller en felskrivning. Tidigare har kommunfullmäktigemålet lytt "Örebro kommun ska arbeta nämndöverskridande för att nå högsta möjliga resursnytta", det vill säga att nämnden ska arbeta tillsammans med andra nämnder. Nu lyder målet istället att Örebro kommun ska arbeta nämndövergripande, det vill säga på övergripande nivå inom respektive nämnd.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Vid fördelningen av de ekonomiska medlen i kommunkoncernens olika verksamheter ska jämställdhet beaktas

Miljönämnden har ingenting i sitt uppdrag som kan kopplas till ovanstående kommunfullmäktigemål, varför det inte är relevant för nämnden.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Som attraktiv arbetsgivare ska Örebro kommun rekrytera, utveckla och behålla kompetenta och engagerade medarbetare för att utveckla kommunens verksamheter

Nämndens åtagande: fortsätta att delta i projektet Säkra kompetensen

Prognosen är att åtagandet kommer att uppfyllas. Pandemins ihållande har dock lett till att ambitionsnivån har sänkts en aning.

5. Analysunderlag – ekonomi.

Delårsresultat och prognos – ekonomi

Miljönämnden	2020 bokslut	Ack Augusti Utfall	Ack Augusti Budget	Ack Augusti Avv. I tkr	Helår innev. Prognos	Helår budget	Helår av prognos-budget
3 Intäkter	45 062	33 601	28 074	5 526	41 397	42 112	-715
4 Inköp tillg o vhet samt bidrag	-13 977	-10 008	-8 187	-1 822	-12 354	-12 279	-75
5 Personalkostnader	-36 336	-25 210	-25 855	642	-39 639	-40 315	675
6A Lokalhyror	-3 334	-2 421	-2 462	41	-3 665	-3 693	28
6B Entrpr, fastighetskostn , övr. m	-1 563	-739	-875	137	-1 334	-1 314	-20
7 Övriga kostnader	-6 882	-2 365	-3 385	1 020	-4 886	-5 076	190
Summa	-17 030	-7 142	-12 690	5 544	-20 481	-20 565	83

Efter årets första åtta månader redovisar Miljönämnden ett nettokostnadsutfall på -7 142 tkr, vilket är +5 544 tkr mot budget. Årsprognosen för hela nämndens verksamhet är +83 tkr mot budget. Osäkerheten kopplad till pandemin har överlag inneburit en viss återhållsamhet på kostnadssidan, vilket hjälpt till att täcka intäktsbortfallet.

Det relativt stora inkomstbortfallen drivs framförallt av två förklaringsfaktorer.

- Den kommunala lantmäterimyndigheten (KLM) kommer den 1 oktober byta nämnd från Miljönämnden till Vuxenutbildnings- och arbetsmarknadsnämnden. KLM har tidigare avlagt medel för de administrativa tjänster som förvaltningen har. För kvarvarande period väntas intäkterna från KLM minska med 400 tkr mot budget.
- Som en effekt av pandemin har såväl de avgiftsbaserade som de timbaserade tillsynsintäkterna minskat. Antalet aktiva bolag som har budgeterats betala in de fasta avgifterna har blivit färre samtidigt som de timbaserade avgifterna har minskat, då mindre mängd tillsyn har kunnat genomföras. Sammantaget prognostiseras detta leda till ett inkomstbortfall på 450 tkr mot årsbudget.

Den positiva avvikelser i prognosen är främst kopplad till lägre personalkostnader än vad som budgeterats.

Medel som avsatts för utbildning, kurser, konferenser samt resor har i hög utsträckning lämnats helt eller delvis outnyttjade till följd av pandemin. Totalt för nämnden förväntas dessa kostnader resultera i 400 tkr lägre än budgeterat (228 tkr för avgifter för kurser samt 172 tkr för transport och andra resekostnader).

Sammantaget är slutsatsen att nämnden har en budget i balans och att inga åtgärder behöver vidtas. Däremot kommer förflyttningen av KLM resultera i en lägre intäktsram budgetåret 2022. Denna intäktsminskning kommer till viss del kompenseras av lägre hyreskostnader, vilket är något som nämnden kommer behöva se över.

Effekter av coronapandemin

Under coronapandemin har nämnden fått i uppdrag att genomföra tillsyn utifrån lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen. Uppbyggnaden av ett helt nytt tillsynsområde har krävt betydande resurser i form av arbetstid vilket gjort att förvaltningen styr om personal, prioriterat om tillsyn och flyttat fram en del arbeten. I stort har det inneburit att kontroll inom framför allt livsmedelsområdet skjuts på framtiden och att tillsyn av verksamheter med serveringstillstånd minskat. Närvaron av inspektörer i fält och ute i verksamheter har varit hög, dock i syfte att granska trängsel istället för t.ex. överservering. Omflyttning av personella resurser leder till minskade intäkter i form av kontroll och tillsyn som inte blir utförd och ökad inestående kontrolltid till nästkommande år. Nämnden har getts statligt stöd för att kompensera kostnaderna för trängselutlysningen.

Kostnader för kompetensutveckling har minskat kraftigt under pandemin. En positiv iakttagelse är att fler kurser hålls genom nätverket Miljösamverkan Värmlands och Örebro län, vilket drivit ned priserna. Den största påverkan på minskade kostnader för kompetensutveckling har dock varit att flera kurser och nätverk ställts in. Detta har lett till att färre insatser för kompetensutveckling än normalt genomförts. Allteftersom pandemin pågått har utbildare ställt om till digitala kurser. En effekt av ett begränsat utbud av kurser och utbildningar är att kompetensutvecklingen på förvaltningen blir lidande, vilket kan leda till sämre kvalitet i arbetet och sämre service till invånare och företagare.

Effektivisering

Miljönämnden har inga beslutade effektiviseringar. Miljönämnden prognostiserar ett överskott och har en ekonomi i balans.

"Samtliga nämnder som prognostiserar negativ budgetavvikelse för år 2021 ska vidta åtgärder för att säkra en långsiktig hållbar ekonomi. Hänsyn ska dock tas till årets ekonomiska effekter av den pågående pandemin. Vidtagna åtgärder ska redovisas till Kommunstyrelsen i samband med delårsrapport med prognos 2."

5.1 Enheternas delårsresultat och prognos

Nämnd	2020 bokslut	Ack Augusti Utfall	Ack Augusti Budget	Ack Augusti Avv. i tkr	Helår innev. Prognos	Helår bud get	Helår av prognos-budget
4 Inköp tillg o vhet samt bidrag	-84	-60	-57	-4	-90	-85	-5
5 Personalkostnader	-890	-626	-567	-59	-850	-850	0
6B Entrpr, fastighetskostn, övr. m	0	0	0	0	0	0	0
7 Övriga kostnader	-14	-22	-21	-1	-18	-32	14
Summa	-988	-708	-645	-64	-958	-967	9

Nämndens kostnader prognostiseras ge en liten avvikelse mot budget med 9 tkr. Det beror främst på lägre kostnader för kurser, konferenser och resor.

Gemensamma kostnader (Miljödiplomering)	2020 bokslut	Ack Augusti Utfall	Ack Augusti Budget	Ack Augusti Avv. I tkr	Helår innev. Prognos	Helår bud get	Helår avv prognos-budget
3 Intäkter	221	214	133	80	250	200	50
4 Inköp tillg o vhet samt bidrag	0	0	-91	91	-196	-136	-60
6B Entrpr, fastighetskostn, övr. m	0	0	0	0	0	0	0
7 Övriga kostnader	-40	-37	-43	6	-54	-64	10
Summa	181	177	-1	177	0	0	0

Miljödiplomeringens verksamheten beräknas hålla budget och ger därmed ett nollresultat.

Ledning	2020 bokslut	Ack Augusti Utfall	Ack Augusti Budget	Ack Augusti Avv. I tkr	Helår innev. Prognos	Helår bud get	Helår avv prognos-budget
3 Intäkter	1 312	1 119	1 083	36	1 239	624	-385
4 Inköp tillg o vhet samt bidrag	-984	-526	-629	102	-951	-943	-8
5 Personalkostnader	-3 273	-2 110	-2 000	-111	-2 944	114	170
6A Lokalhyror	-3 334	-2 421	-2 462	41	-3 665	693	28
6B Entrpr, fastighetskostn, övr. m	-632	-417	-443	26	-680	-665	-15
7 Övriga kostnader	-2 423	-1 025	-1 705	681	-2 638	558	-80
Summa	-9 334	-5 380	-6 156	775	-9 639	349	-290

För ledning/gemensamt redovisas en prognos på -290 tkr mot budget. Den största avvikelserna kan hänföras till lägre intäkter än vad som budgeterats. Även reserveringar för osäkra kundfordringar bidrar till ökade kostnader, där kostnadsökning enligt prognos förväntas bli cirka -100 tkr mot budget.

Livsmedel	2020 bokslut	Ack Augusti Utfall	Ack Augusti Budget	Ack Augusti Avv. I tkr	Helår innev. Prognos	Helår bud get	Helår avv prognos-budget
3 Intäkter	7 909	10 006	4 401	5 605	6 855	6 602	253
4 Inköp tillg o vhet samt bidrag	-1	-1	0	-1	-1	0	-1
5 Personalkostnader	-8 124	-5 814	-6 105	291	-8 892	-9 532	639
6B Entrpr, fastighetskostn, övr. m	-22	-25	-33	8	-45	-50	5
7 Övriga kostnader	-289	-51	-217	165	-247	-325	78
Summa	-527	4 115	-1 954	6 068	-2 330	-3 305	974

För Livsmedelensheten prognostiseras en positiv budgetavvikelse med 974 tkr. Det är främst minskade personalkostnader som bidrar till den positiva budgetavvikelsen.

Miljöskydd	2020 bokslut	Ack Augusti Utfall	Ack Augusti Budget	Ack Augusti Avv. I tkr	Helår innev. Prognos	Helår budget	Helår avv prognos-budget
3 Intäkter	9 103	6 467	5 073	1 394	7 192	760	-418
4 Inköp tillg o vhet samt bidrag	-2	-1	0	-1	-1	0	-1
	-10					-12	
5 Personalkostnader	158	-7 574	-7 658	84	-11 704	022	318
6B Entrpr,fastighetskostn, övr. m	-344	-16	-40	24	-61	-60	-1
7 Övriga kostnader	-2 435	-34	-207	173	-186	-310	124
Summa	-3 836	-1 158	-2 832	1 674	-4 760	782	22

Miljöskyddsensheten prognostiseras med en positiv budgetavvikelse med 22 tkr mot budget. Intäktsbortfallen täcks i hög grad upp av minskade personalkostnader.

Hälsoskydd	2020 bokslut	Ack Augusti Utfall	Ack Augusti Budget	Ack Augusti Avv. I tkr	Helår innev. Prognos	Helår budget	Helår avv prognos-budget
3 Intäkter	4 041	3 175	3 004	171	3 938	4 506	-568
4 Inköp tillg o vhet samt bidrag	-12	-8	-7	-1	-10	-10	0
5 Personalkostnader	-6 285	-4 117	-4 211	93	-6 625	-6 526	-99
6B Entrpr,fastighetskostn, övr. m	-16	-14	-7	-6	-20	-11	-9
7 Övriga kostnader	-237	-61	-81	20	-77	-121	44
Summa	-2 509	-1 025	-1 302	277	-2 794	-2 162	-632

För Hälsoskyddsensheten är prognosen -632 tkr, framförallt beroende på minskade intäkter (-850 tkr timdebiterade avgifter).

Kommunalt Lantmäteri	2020 bokslut	Ack Augusti Utfall	Ack Augusti Budget	Ack Augusti Avv. I tkr	Helår innev. Prognos	Helår budget	Helår avv prognos-budget
3 Intäkter	22 476	12 620	14 380	-1 760	21 923	21 570	353
4 Inköp tillg o vhet samt bidrag	-12	894	-9 412	-7 403	-2 008	-11 105	105
						-8	
5 Personalkostnader	-7 606	-4 969	-5 314	344	-8 624	271	-353
6B Entrpr,fastighetskostn, övr. m	-549	-267	-352	85	-528	-528	0
						-1	
7 Övriga kostnader	-1 444	-1 135	-1 111	-24	-1 666	666	0
Summa	-17	-3 163	200	-3 363	0	0	0

Den kommunala lantmäterimyndigheten är en helt avgiftsfinansierad verksamhet. Verksamhetens resultat förväntas landa i balans, det vill säga +/-0. Från och med 1 september har verksamheten en ny, lägre taxa. Detta kan komma att påverka resultatet negativt, men bedömningen är dock att detta kan kompenseras av ett ökat antal debiterade timmar.

5.2 Investeringar

För 2021 har nämnden inga planerade investeringar.

6. Fem år i sammandrag

Fem år i sammandrag	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Prognos 2021
Befolkning					
Totalt antal invånare, Örebro kommun	150 291	153 367	155 696	156 381	156 888
– kvinnor	75 864	77 360	78 468	78 785	79 040
– män	74 427	76 007	77 228	77 596	78 848
Anställda¹					
Antal tillsvidareanställda, årsarbetare	52	49	69	70	67
– kvinnor	37	37	49	48	48
– män	15	12	20	22	19
Antal visstidsanställda, årsarbetare	2	4	0	0	0
– kvinnor	1	4	0	0	0
– män	1	0	0	0	0
Sjukfrånvaro i procent av arbetstiden	8,7	8,2	6,4	4,5	3,6
– kvinnor	10,7	10,6	7,8	5,7	4,3
– män	4,0	2,0	2,8	1,9	2,0
Korttidssjukfrånvaro²	7,6	8,7	7,0	6,6	6,0
– kvinnor	6,9	6,6	7,0	6,9	6,0
– män	9,1	9,6	6,9	5,8	6,0
Långtidssjukfrånvaro³	64,8	53,3	47,3	46,5	47,8
– kvinnor	74,0	57,1	54,1	53,8	58,4
– män	8,5	0,0	0,0	0,0	0,0
Hälsoskyddsensheten, antal					
Värmepumpsärenden	184	210	193	155	180
Klagomålsärenden	145	217	200	259 ⁴	200
Bullerärenden	39	70	65	50	65
Godkända avlopp	3 340	3 515	3 764	3 950	4 200
Tillstånd för avloppsanläggningar	195	198	249	249	200
Livsmedelsensheten, antal					
Klagomålsärenden, inkl. matförgiftningar	160	195	226	205	180
Risiklassade livsmedelsobjekt	1 147	1 127	1 133	1 135	1 180
Kontrollbesök, fasta objekt	934	1 058	1 086	961	800
Tillsynsbesök, folkölsobjekt	40	64	71	54	80
Tillsynsbesök, tobaksobjekt	98	127	96	138 ⁵	165

¹ Prognoserna för anställda (inklusive sjukfrånvaro) inkluderar Den kommunala lantmäterimyndigheten trots att verksamheten med stor sannolikhet flyttas från Miljönämnden och Miljökontoret den 1 oktober 2021.

² Antal dagar i snitt per medarbetare och år som försvinner på grund av kortare (≤14 dagar) sjukfrånvaro.

³ Andel sjukfrånvaro i procent som utgörs av sjukfrånvaro fr.o.m. dag 60 (≥60 dagar).

⁴ 99 av de 259 klagomålen är kopplade till coronapandemin. Många av dessa klagomål har rört trängsel på serveringsställen.

⁵ Utöver de 138 tillsynsbesöken har inre tillsyn, det vill säga kontroll och uppföljning utan besök på anläggningen, genomförts 87 gånger under år 2020.

Kontrollbesök, receptfria läkemedel	24	28	24	28	29
Anmälan om registrering livsmedel	170	197	165	165	175
Tillsynsbesök, alkoholobjekt	–	–	475	299	150
Miljöskyddsensheten, antal					
Klagomålsärenden	60	111	102	227	160
Besökta A-objekt	3	3	3	3	3
Besökta B-objekt	37	30	34	32	36
Besökta C-objekt	63	59	50	54	50
Besökta U-objekt	179	141	150	140	130
KLM⁶, antal					
Inkomna fastighetsbildningsärenden	223	180	202	195	220
Slutförda fastighetsbildningsärenden	199	141	164	207	220

⁶ Den kommunala lantmäterimyndigheten som förväntas lämna Miljönämnden och Miljökontoret den 1 oktober 2021.